మనవే'మన పద్యములు

ఆ.వె. అల్పబుద్ధి వాని కధికారమిచ్చిన
దొడ్డవారి నెల్ల దొలగ జేయు
జెప్పు దినెడి కుక్క చెఱకు తీపెఱుగునా
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

తాత్పర్యము : అల్పునకు అధికారము ఇచ్చినచో, గొప్పవారినందరినీ తొలగించివేయును. వారి గొప్పదనమును గాని, వారివల్ల జరుగు మంచినిగాని గుర్తింపలేడు. చెప్పులు కొఱికెడు స్వభావము ఉన్న కుక్కకు చెఱకు రసములోని మాధుర్యము ఎలా తెలుస్తుంది?

ఆ.వె. ఆశచేత మనుజు లాయువుగలనాళ్ళు
తిరుగుచుందురు భ్రమ తిప్పలేక
మురికి భాండమందు ముసురునీగల భంగి
విశ్వదాభిరామ వినురవేమ!

అర్థములు :

ఆశ = ఉన్నదానితో మనని ఉండనివ్వకుండా చేసేది.
ఆయువు = జీవితకాలము
భ్రమ = లేనిది ఉన్నట్లు అనిపించేది.
భాండము = కుండ.
భంగి = విధము.

తాత్పర్యము : మనుషులు జీవించి ఉన్నంత కాలము ఉన్నదానితో తృప్తి చెందక, ఇది కావాలి ... అది కావాలి అని ఏదో పొందాలనే భ్రమలో కొట్టుకుంటూ గడిపేస్తారు. మురికిగా ఉన్న గిన్నె చుట్టూ ఈగలు ముసిరినట్లు, పరిశుద్ధముగా లేని (మలినమైన) మనసుతో కూడిన ఈ శరీరమనే భాండము చుట్టూ కోరికలనే ఈగలు ముసురు కుంటాయని దీని భావము.

కావున దీపముండగానే ఇల్లు చక్కబెట్టుకోవాలని అన్నట్లు, జీవించి ఉన్నంత కాలము పరుల మేలుకొరకు పనిచేస్తూ, ఉన్నదానితో తృప్తి చెందుతూ ఆలోచనలను పరిశుద్ధముగా ఉంచుకోడానికి ప్రయత్నించడం అవసరం.